

Kisokos a monitoring és értékelési feladatokhoz

A mobilitás-tervezési folyamatban
az intézkedések hatásának felmérése
és értékelése

Nyomon követés és értékelés – a kihívás dióhéjban

A nyomonkövetési és értékelési tevékenységek a fenntartható városi mobilitási terv (SUMP) megvalósulási folyamatának helyzetéről és az irányadó intézkedések hatásáról szolgáltatnak adatokat. Ezt a feladatot a közlekedési intézkedések végrehajtása előtt, alatt és után végzik. A döntéshozók, a potenciális finanszírozási szervek és a helyi érintettek rendszeres tájékoztatása megbizonyíthatja, a közösségek számára az SUMP megvalósulásának hasznait, segítheti a költségarányos projektek megvalósulását és kimutatható, hogy érdemes-e a folytatni a stratégiát, vagy a siker érdekében változtatni kell rajta.

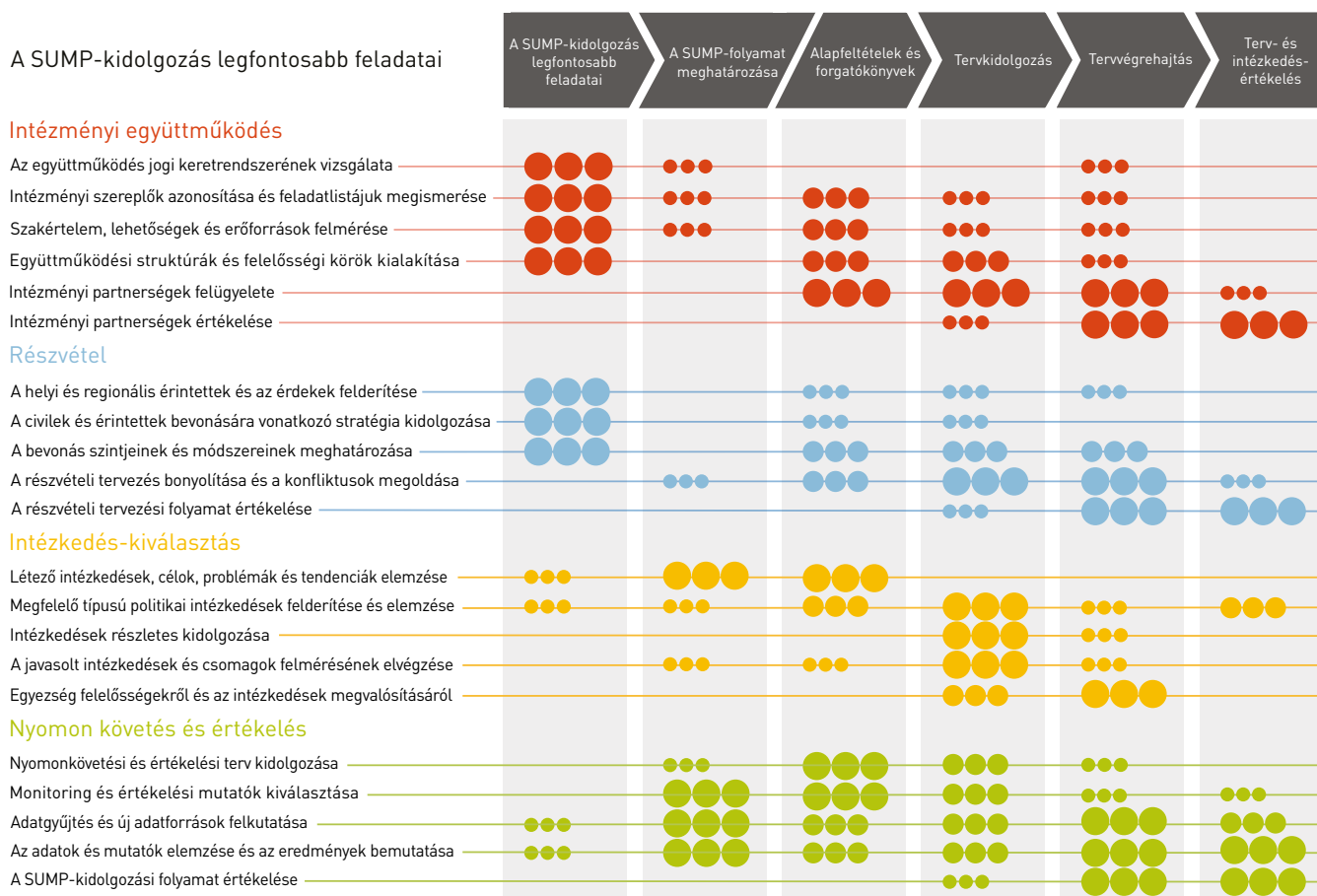
A módszeres nyomon követési, és értékelési tevékenység növeli a tervezési folyamat és az intézkedések végrehajtásának hatékonyságát, elősegíti az erőforrás-felhasználás optimalizálását, illetve biztosítja a tapasztalatokat a jövőbeli tervezéshez és a közlekedési intézkedések értékeléséhez.

A nyomon követés és értékelés hatékony alkalmazásának buktatói általában a következők:

- tapasztalathiány;
- szűkös pénzügyi és személyi erőforrások;
- szakmai tudásbeli hiányosságok a teljesítménymutatók meghatározása, az adatok lekérdezése, gyűjtése, előkészítése és értelmezése tekintetében; illetve
- eredménytelen monitoring és értékelési módszerek.

Az eljárások, az indikátorkiválasztás, a tájékoztatás és folyamatértékelés vonatkozásában az ilyen problémák megoldására vonatkozó, eddigi tapasztalatok alapján összeállított legfontosabb ajánlások a következő oldalon találhatóak. Az 1. ábra azt mutatja, hogy a nyomon követés és értékelés tevékenysége hogyan illeszkedik a SUMP kidolgozásának folyamatába.

A SUMP-kidolgozás legfontosabb feladatai

©Rupprecht Consult, 2016

● ● ● ● Választható tevékenység
● ● ● ● Ajánlott tevékenység
● ● ● ● Alapvető tevékenység

A SUMP-folyamat többlépcsős, amely a folyamat megfogalmazásától a terv és az intézkedés kiválasztásáig tart. A grafikon a tervezők négy SUMP kihívással kapcsolatos feladatait foglalja össze. Az intézményi együttműködés és részvételi

tervezés folyamatos, horizontális tevékenység, amelynek során, már a SUMP-folyamat megfogalmazásának fázisában el kell kezdődnie. Az intézkedés-kiválasztás, illetve a nyomonkövetési és értékelési tevékenységek

különösen később, az elemzés és műszaki tervezés fázisában érdekesek. A grafikon a SUMP első kidolgozását mutatja, a SUMP felülvizsgálatának és aktualizálásának a már létrehozott struktúrákra kell épülnie.

A SUMP-kidolgozás folyamatának legfontosabb feladatai
Forrás: Rupprecht Consult, 2016

A nyomon követés és értékelés részletes eljárásának meghatározása

Lehetőség szerint a SUMP-folyamat korai szakaszában ki kell dolgozni egy monitoring és értékelési tervet. Ez ismerteti a legfontosabb értékelési és monitoring kérdéseket, illetve bemutatja, hogy milyen monitoring és értékelési tevékenységet mikor fognak elvégezni, ki felel értük, milyen erőforrások szükségesek, illetve kik fognak benne részt venni. Ezzel biztosítani lehet az elégséges erőforrások elkülönítését, meg lehet előzni az adatgyűjtéssel kapcsolatos szervezetlen munkát, javítani lehet a feladat elfogadottságát, illetve támogatni lehet a SUMP-folyamat során a helyes projektvezetést. A megfelelő színvonalú adatkezelési folyamatok alapvetőek egy megalapozott SUMP kidolgozásához és végrehajtásához. A CH4LLENGE projektben a közlekedéstervező szakemberek számára kidolgoztak egy sablont a monitoring és értékelési tervek készítéséhez.

A nyomon követés és értékelés összefüggéseinek meghatározása

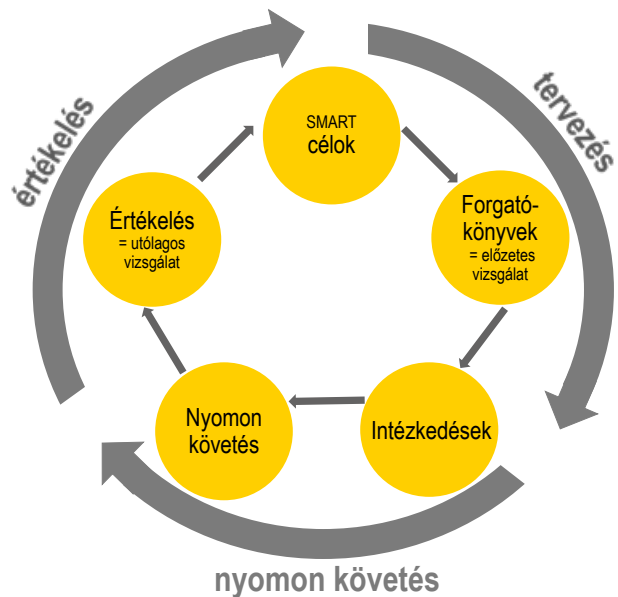
A nyomonkövetési és értékelési tevékenységek megtervezése előtt világosan meg kell fogalmazni a közlekedési célkitűzéseket, a beavatkozások listáját és tisztázni kell a kívánt eredményeket. Ennek része egy alap forgatókönyv meghatározása, amely leírja, hogy SUMP nélkül hogyan alakulna a várostárság közlekedési helyzete.

Az indikátorok és célok kiválasztása

Az indikátorok kiválasztásának módszeres megközelítése segíti a SUMP célkitűzéseit tükröző, illetve a célok elemzését támogató, legfontosabb mutatók meghatározását. A mutatók lehetséges listáját, illetve a kiválasztásukra vonatkozó útmutatást a Nyomon követés és értékelés kézikönyv tartalmazza. A jól mérhető célok meghatározása biztosítja annak lehetőségét, hogy nyomon kövessük, a célkitűzések mennyiben valósultak meg. Ha a célokat és mutatóikat jól fogalmazzuk meg, a döntéshozók és a nyilvánosság könnyen megérti azokat, és ösztönözik a jobb eredmények elérését.

Az eredmények hatékony kommunikációja

Ahhoz, hogy a SUMP-beavatkozások potenciális előnyeit széles körben megismertessük, fontos az adatok és az eredmények világos és hatékony kommunikációja. Ennek érdekében törekedni kell az adatok tömör, de átfogó szemléltetésére és bemutatására.

A SUMP nyomon követése és értékelése
Forrás: City of Dresden

A SUMP tervezési-, és megvalósulási folyamat értékelése

A CH4LLENGE létrehozott egy SUMP-önértékelő eszközt, amelynek segítségével a tervezésért felelős intézmények ellenőrizhetik és bizonyíthatják, hogy a településük mobilitási terve mennyiben felel meg az Európai Bizottság SUMP tervekkel kapcsolatos elvárásainak.

Más tudnivalókra is kíváncsi?

További információkat és különböző gyakorlati példákat tartalmaz a következő anyag:

Nyomonkövetési és értékelési kézikönyv

További információkért csatlakozzon hozzánk:
www.eltis.org és www.sump-challenges.eu

Ez a füzet az Európai Bizottság által társfinanszírozott és a Rupprecht Consult által szervezett **CH4LLENGE – „A Fenntartható Városi Mobilitás-tervezés négy kulcsfontosságú kihívásának kezelése”** európai projekt keretében készült.

A CH4LLENGE konzorcium tagjai a következő partnerek voltak: Rupprecht Consult (DE), Institute for Transport Studies, University of Leeds (UK), Politehnica University of Timisoara (RO), Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia (SI), The Association for Urban Transition (RO), Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis (BE), Union of the Baltic Cities, Sustainable Cities Commission (FI), FGM-AMOR (AT), Amiens városa (FR), Drezda városa (DE), Ghent városa (BE), West Yorkshire Combined Authority (UK), Brno városa (CZ), BKK Budapesti Közlekedési Központ (HU), Krakkó városa (PL), Temesvár városa (RO), Zagráb városa (HR).

További információk

European Platform on Sustainable Urban Mobility Plans
www.eltis.org/mobility-plans
E-mail: enquiries@mobilityplans.eu

European Commission
Directorate-General for Mobility and Transport
Unit C.1 - Clean transport & sustainable urban mobility
Rue Jean-André de Mot 28
B-1049 Brussels

A szerzők kizárólagos felelősséget vállalnak a tartalomért, amely nem feltétlenül tükrözi az Európai Unió véleményét. Sem az EASME, sem pedig az Európai Bizottság nem felel a benne foglalt információk felhasználásáért.

Szerződés: CH4LLENGE – A Fenntartható Városi Mobilitás-tervezés négy kulcsfontosságú kihívásának kezelése, IEE/12/696/SI2.644740 számú támogatási megállapodás
Cím: Kisokos a monitoring és értékelési feladatokhoz: a mobilitás-tervezési folyamatban az intézkedések hatásának felmérése és értékelése
Változat: 2016. március
Szerzők: Astrid Günemann, Institute for Transport Studies, University of Leeds
Közreműködtek: Kerstin Burggraf, City of Dresden; Susanne Böhrer-Baedeker, Miriam Lindenau, Rupprecht Consult; Mojca Balant, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS; Thomas Mourey, Polis
Szedés: Laura Sarlin, Union of the Baltic Cities Sustainable Cities Commission
Címlapkép: Harry Schiffer / www.eltis.org

Ez a Nyomon követés és értékelés füzet angol nyelven készült, a magyar fordítását a Multi Lingua Kft. készítette. Az eredeti angol verzió letölthető a www.eltis.org és a www.sump-challenges.eu honlapokról.

Ez a füzet a CH4LLENGE konzorcium és az alábbi szerzők és közreműködők szerzői jogi védelme alatt áll: Institute for Transport Studies, University of Leeds, City of Dresden, Rupprecht Consult Forschung & Beratung GmbH, Urban Planning Institute of the Republic of Slovenia, UIRS és Promotion of Operational Links with Integrated Services, Polis.

